

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Debreczeni Géza ügyvéd által képviselt felperesnek a Mihály Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr.Mihály Róbert ügyvéd) által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése a iránt a Fővárosi Bíróságon 28.P.23.722/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.458/2010/3. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről 13. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy térítsen meg az államnak külön felhívásra 85.200 (Nyolcvanötezer-kettőszáz) forint felülvizsgálati illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében a Ptk. 349. §-a alapján kérte az alperes kötelezését 1.420.630 forint és ennek 2007. szeptember 15. napjától járó kamata megfizetésére. Állította, hogy a végrehajtási ügyében végrehajtóként eljáró alperes mulasztott, 2000. július 21. és 2005. július 21. között nem végzett végrehajtási cselekményt, ezért a végrehajtási jog elévült, emiatt követelése behajthatatlanná vált.

A Bíróság 2007. november 20. napján jogerőre emelkedett 12.P.21.201/2007/8. számú ítéletével az alperes előtt a felperes követelésének behajtására folyamatban volt végrehajtást az adós keresete folytán megszüntette a végrehajtási jog elévülése miatt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozással, hogy a Ptk. 349. §-ában foglalt feltételek nem állnak fenn. Utalt arra, hogy a felperes végrehajtási kifogást nem terjesztett elő, ezért a jogorvoslati lehetőséget nem merítette ki. Állította, hogy a felperes, mint végrehajtást kérő csak az adós ingóságaira kérte a végrehajtás elrendelését, a végrehajtási lapon megjelölt végrehajtási cselekményeken túl nem terjeszkedhetett. Az adós ingatlanára csak a végrehajtási jog bejegyzését kérte, az erről szóló határozatot a földhivatal csak 2006. november 13. napján küldte meg és csak ezután tudott további végrehajtási cselekményt foganatosítani.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest 1.420.630 forint és ennek 2007. szeptember 15. napjától járó késedelmi kamata és 172.700 forint perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a végrehajtó „inaktivitása” miatt a végrehajtási kifogás előterjesztésének elmulasztása nem tekinthető az alperes kártérítési felelősségét kizáró különös feltétel hiányának. Megállapította, hogy a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (Bszi.) 2. § (1) bekezdése és 7. §-a értelmében a végrehajtás megszüntetése iránti perben meghozott ítélet jogereje kizárja, hogy ebben a perben az elévülés kérdésében a bíróság eltérő álláspontot foglaljon el. Az anyagi jogerő rendkívüli perorvoslat eredményeként történő feloldása nélkül nem tehetett olyan megállapítást, hogy a végrehajtási jog elévülése nem következett be. Az alperes kárfelelősségét megállapította,

mert a felperesnek az adóssal szembeni jogerős bírósági határozaton alapuló követelése a végrehajtási jog elévülése miatt nem térült meg. A felperes kérte az adós ingatlanára a végrehajtás lefolytatását, a kérelme nem volt úgy értelmezhető, hogy csak a végrehajtási jog bejegyzését kéri, a végrehajtást azonban nem. Az alperes mulasztott, ezért lényegtelen volt annak a vizsgálata, hogy csak a végrehajtási jog bejegyzését kérte, a végrehajtást azonban nem. Az alperes más végrehajtótól származó árverési hirdetményből már 2002-2003-ban tudhatta, hogy a korábbi megkeresése alapján a földhivatal a végrehajtási jogot az ingatlanra bejegyezte.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás helyes. Az alperes nem valamely intézkedést mulasztott el, hanem a felperes által kezdeményezett végrehajtási eljárás keretében egyáltalán nem tett semmilyen intézkedést, és nem a felperes által benyújtott végrehajtási kifogás, vagy az alpereshez benyújtott kérelem, hanem csak végrehajtási cselekmény lett volna alkalmas a végrehajtási jog elévülésének a megszakítására. A végrehajtási kifogás hiánya nem zárja ki az alperes kártérítési felelősségét. A jogellenes magatartást igazolja az a mulasztás sorozat, ami 2000. május 2. napját követően feltárható. Az adósnak volt végrehajtás alá vonható vagyona és ezekre a végrehajtás nem terjedt ki, ez pedig csak arra vezethető vissza, hogy az alperes semmilyen végrehajtási cselekményt nem teljesített a végrehajtási jog elévüléséig. A kártérítési felelősségnek tehát a jogellenes magatartás, a kár és a kettő közötti okozati összefüggés eleme is megvalósult.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet és abban elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan pedig a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a bíróság nem folytatott le megfelelő bizonyítási eljárást, ezért helytelen tényállást állapított meg. Az elsőfokú bíróság több olyan iratot sem szerzett be, amelyekre a későbbiekben az ítéletében hivatkozik, így az eredeti végrehajtási lap hiányában, annak másolatából pontosan nem volt megállapítható, hogy a végrehajtás az adós mely vagyonára terjedt ki, azt a felperes az adós mely vagyonára kérte. Az eredeti földhivatali iratok hiányában pedig nem lehet megállapítani, hogy az alperes a végrehajtási jog bejegyzéséről szóló földhivatali határozatot ténylegesen mikor vette át. Ezért az eljárási szabályok megsértése miatt új eljárás lefolytatása szükséges. Az alperes álláspontja szerint jelentősége van annak, hogy a felperes igénybe vette-e a rendes jogorvoslatot, mert annak elmulasztása esetén a kereset elutasításának van helye. Végrehajtási kifogásnak mulasztás esetén is helye van. Álláspontja szerint nem követett el jogellenes magatartást, mert a végrehajtási jog bejegyzését 2000. május 2. napján kérte, és az erről szóló határozatot csak 2006. november 13. napján kapta meg. A Vht. 139. §-ának (1) bekezdése értelmében a lefoglalt ingatlan értékesítéséről csak a végrehajtási jog bejegyzéséről szóló határozatnak a végrehajtó részére történt kézbesítésétől számított 45 nap eltelté után intézkedhet, ezért csak 2006. november 13. napja után járhatott el. Ezért szükséges lett volna a földhivatali iratok beszerzése, mert abból egyértelműen megállapítható, hogy a földhivatali határozat kézbesítése mikor történt meg, így az intézkedési kötelezettsége mikor állt be. Mivel a bírósági iratok beszerzésére sem került sor, nem állapítható meg, hogy a felperes mely vagyontárgyakra kérte a végrehajtás elrendelését. Az alperes álláspontja szerint a másolati példányban lévő végrehajtási lap azt bizonyítja, hogy az ingatlanra kérte a végrehajtást, és ennek a végrehajtó eleget tett. A Vht. 139. §-ának (1) bekezdésében írtakat nem lehet úgy értelmezni, hogy a végrehajtási jog bejegyzésének más forrásból történő ismerete esetén is intézkedhet a végrehajtó. Az alperes a jogszabályi előírásokat betartotta, így azt nem lehet a hátrányára értékelni. Hivatkozott a felperes kárenyhítési kötelezettségére, amely szerint a felperes semmit nem tett a kára mielőbbi megtérítése érdekében.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes a keresetében annak a kárának a megtérítését kérte, amely abból származott, hogy a végrehajtási jog az alperes mulasztása miatt elévült, ezért végrehajtás útján nem juthatott hozzá a jogerős határozattal megállapított követeléséhez.

A bíróságnak a kereset alapján azt kellett vizsgálnia, hogy a kár megtérítésének a Ptk. 349. §-ának (1) bekezdésében meghatározott speciális törvényi feltételei megléte esetén a szerződésen kívül okozott kárért való általános polgári jogi kártérítési felelősségnek a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése szerinti együttes feltételei fennállnak-e. Bármelyik feltétel hiánya a kereset elutasítását eredményezi.

A Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján a felperest terhelte a bizonyítás az alperes jogellenes magatartása, a kár és az okozati összefüggés tekintetében, míg a felróhatóság hiányát a károkozónak kell bizonyítania.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási kötelezettségről, illetőleg a bizonyítás elmulasztása sikertelenségének következményeiről a jogszabályoknak megfelelő tájékoztatást megadta [Pp. 3. § (3) bekezdés] és a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelésével megalapozottan állapította meg.

Az alperes alaptalanul állította, hogy a bíróság eljárási szabályt sértett a bizonyítási eljárás során, mert ahogy azt a másodfokú bíróság ítéletében helyesen megállapította, az elsőfokú bíróság tájékoztatását követően az alperesnek bizonyítási indítványa az eredeti végrehajtási lap és a földhivatali iratok beszerzésére nem volt, a bíróságnak pedig ezeket hivatalból nem kellett beszereznie, ezért helyesen a rendelkezésre álló másolati iratok tartalmát értékelte. A másodfokú bíróság a Pp. 235. §-ának (1) bekezdése alapján helytállóan állapította meg, hogy az elsőfokú eljárásban elmulasztott bizonyítás elrendelésére a másodfokú eljárásban nem kerülhet sor, és nincs olyan ok, amely az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését megalapozná.

A végrehajtó eljárásával okozott kár megtérítése iránti kereset elbírálásánál az igényérvényesítés feltételeként a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslatnak a Vht. 217. §-a szerinti végrehajtási kifogás minősül.

Az alperes alaptalanul állította, hogy amennyiben a felperes végrehajtási kifogást terjeszt elő, ez a kár elhárítására alkalmas lett volna. A kialakult bírói gyakorlat szerint a jogorvoslati lehetőségek kimerítésénél mindig csak az adott jogsérelem orvoslására alkalmas jogorvoslati eszköz vehető figyelembe, amennyiben pedig a vonatkozó jogszabályban írt jogorvoslati lehetőség a kár elhárítására alkalmatlan - mint az adott esetben - az igénybevételenek elmaradása nem eredményezi a Ptk. 349. § (1) bekezdésében írt speciális feltétel hiányának megállapítását. A jogerős ítélet helyesen állapította meg, hogy a végrehajtási kifogás nem lett volna alkalmas a felperes kárának az elhárítására; a felperes által kezdeményezett végrehajtási eljárás keretében az alperes 2000. július 21-től 2006. április 19. napjáig semmilyen intézkedést nem tett, és a felperes kérelme, vagy esetleges végrehajtási kifogása sem eredményezte volna a végrehajtás elévülésének megszakítását, mert azok végrehajtási cselekménynek nem minősülnek és a Vht. 57. §-ának (4) bekezdése alapján a végrehajtási jog elévülését csak végrehajtási cselekmény szakítja meg.

Azt kellett a továbbiakban vizsgálni, hogy van-e az alperesnek a végrehajtási eljárásban olyan jogellenes magatartása, amellyel okozati összefüggésben áll a felperes kára. A rendelkezésre álló iratok alapján helyesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy az alperes mulasztása - vagyis, hogy elévülési időn belül nem végzett végrehajtási cselekményt - eredményezte a végrehajtási jog

elévülését, amely jogerős ítéletben a végrehajtás megszüntetését eredményezte. Az említett perben hozott ítélet jogereje folytán ebben a perben már nem tehető vitássá, hogy a végrehajtási jog elévült (Bszi. 7. §).

Az alperes a felülvizsgálati eljárásban már nem vitatta, hogy az öt éves időszakban nem került sor végrehajtói intézkedés megtételére. A végrehajtási eljárásnak az a célja, hogy az adóssal szemben fennálló végrehajtható követelés az adós vagyontárgyaira vezetett végrehajtási cselekmények útján megtérüljön. Az alperes öt éven belül nem végzett végrehajtási cselekményt, ezzel a végrehajtási eljárás célját hiúsította meg azzal a következménnyel, hogy a felperes a követeléséhez végrehajtás útján nem jutott hozzá, s ezzel károsodott. Az alperesnek ez a mulasztása a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésében és a 349. §-ának (1) és (3) bekezdéseiben meghatározott kártérítési felelősséget megalapozza.

Az alperes a felelősség alól magát kimenteni nem tudta. Az alperes felelősségét nem menti az általa állított - de ténylegesen nem bizonyított - harmadik személy (földhivatal) mulasztása. Az iratoknál lévő földhivatali határozaton lévő utasítás szerint még az elévülési időn belül küldték meg azt az alperesnek, ezzel szemben az alperes nem bizonyította, hogy a határozatot ténylegesen később kapta meg. Amennyiben a határozatot valóban csak az elévülési időn túl kapta volna meg, ez sem lenne alkalmas a mulasztása kimentésére, mert a végrehajtótól elvárható gondosság követelményéből az következik, hogy a követelés behajtása érdekében a feladatát teljesítve végrehajtási cselekményeket végezzen, s ne következzen be a végrehajtás elévülése.

Tévesen hivatkozik az alperes a felperes kárenyhítési kötelezettségének elmulasztására. Ennek értékelésére a perben kizárólag akkor kerülhetett volna sor, ha a károsult felróható hibáját a károkozó bizonyította volna, erre azonban nem került sor. A felperes kérte a követelése végrehajtásának elrendelését, a végrehajtási eljárásban további cselekmény tőle nem volt elvárható, azzal, hogy egyébként a végrehajtás elévülésének megszakítására alkalmas cselekvőiséget nem is tudott volna kiterjeszteni.

Mindezek alapján a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül kötelezte az alperest az általa okozott kár megtérítésére, ezért azt a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Tévesen hivatkozik az alperes az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. §-a (1) bekezdésének m) pontjában meghatározott illetékmentességre, mert ez a per kártérítési per és nem az önálló bírósági végrehajtónak az általa lefolytatott bírósági végrehajtással összefüggésben kezdeményezett eljárása. Az alperesnek a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illetéket az Itv. 74. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján kell megtérítenie.

Budapest, 2011. október 26.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Almásy Mária s.k. előadó bíró, Dr. Udvary Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági tisztviselő

HM